

Daňové bonusy živnostníka v daňovom priznaní k dani z príjmov za rok 2024

Živnostníci môžu v daňovom priznaní k dani z príjmov fyzickej osoby za zdaňovacie obdobie 2024 (DPFO 2024) uplatniť rôzne daňové bonusy. Niektoré z nich zostávajú nezmenené oproti roku 2023, no sú tu aj úpravy, ktoré ovplyvnia aktuálne zdaňovacie obdobie. V nasledujúcom článku sa dozviete viac o tom, ako tieto zmeny využiť vo svoj prospech.

Daňový bonus na dieťa

Daňový bonus na dieťa (ďalej DB na dieťa) je legislatívne upravený v § 33 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (ďalej ZDP). Ide o veľmi rozšírené daňové zvýhodnenie, ktoré si môže uplatniť daňovník na vyživované dieťa alebo deti, žijúce s ním v domácnosti. Pre vznik nároku na DB na dieťa musí daňovník splniť zákonom stanovené podmienky. V roku 2024 sú pre uplatnenie si nároku na DB na dieťa v platnosti rovnaké hodnoty a podmienky, ako pre minulý rok 2023:

- Daňovník za zdaňovacie obdobie 2024 **dosiahol zdaniteľné príjmy** podľa § 6 ods. 1 prípadne ods. 2 ZDP alebo podľa § 5 ZDP alebo ich spoločný úhrn.
- Dieťa daňovníka musí byť v pozícii **vyživovaného dieťaťa**, ktoré s daňovníkom žije v domácnosti, pričom prechodný pobyt dieťaťa nemá vplyv na jeho uplatnenie. Za vyživované dieťa sa považuje dieťa vlastné, osvojené, prevzaté do starostlivosti na základe súdneho rozhodnutia, dieťa druhého z manželov, ktoré je nezaopatreným dieťaťom. Za vyživované dieťa sa považuje aj plnoleté dieťa, ak je nezaopatrené.
- Kto je nezaopatreným dieťaťom upravuje zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa v § 3. Vo všeobecnosti sa za nezaopatrené dieťa považuje dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky, najdlhšie do dovŕšenia 25 rokov, pričom sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom na strednej alebo vysokej škole.
- Od mája 2023 sa už neprihliada na poberanie dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa (ďalej dotácia na stravu). To znamená, že počas roka 2024 je **možné poberať obe zvýhodnenia súčasne**.
- V prípade, že podmienky na uplatnenie si DB na dieťa spĺňa za rovnaké obdobie viac daňovníkov, tak si ho môže uplatniť len 1 z nich a mali by sa dohodnúť, ktorý z nich si ho bude uplatňovať. Ak sa nedokážu dohodnúť, tak ZDP ukladá nasledovné poradie: matka, otec, iná oprávnená osoba.
- Ak v priebehu roka dôjde k zmene počtu vyživovaných

detí, na ktoré sa uplatňuje DB na dieťa, tak sa musí vypočítať pomerná výška daňového bonusu k alikvotnému počtu mesiacov, počas ktorých daňovník vyživoval príslušný počet detí, na ktoré si uplatňuje DB.

- V prípade, ak bol daňovník počas roka aj v pozícii zamestnanca, pričom dosahoval mesačný príjem zo závislej činnosti (§ 5 ZDP) a zamestnávateľ mu uplatnil nárok na DB na dieťa počas jednotlivých mesiacov a na konci zdaňovacieho obdobia daňovník zistil, že mu zamestnávateľ uplatnil na mesačnej báze vyšší nárok, tak daňovník nestráca nárok na už takto priznaný a vyplatený DB.

Suma DB na dieťa je:

- **140 eur/mesiac**, ak dieťa ešte **nedosiahlo 18 rokov veku**. Túto sumu je možné si poslednýkrát uplatniť za kalendárny mesiac, v ktorom dieťa dovŕšilo 18 rokov, alebo
- **50 eur/mesiac**, ak dieťa **dosiahlo 18 rokov veku**.

Výpočet nároku na DB na dieťa

Nárok na DB na dieťa je možné si uplatniť najviac do výšky ustanoveného % základu dane alebo (čiastkového základu dane) z príjmov podľa § 5 alebo § 6 ods. 1 a 2, alebo ich spoločného úhrnu nasledovne:

Počet vyživovaných detí	Percentuálny limit základu dane (čiastkového základu dane)
1	20 %
2	27 %
3	34 %
4	41 %
5	48 %
6 a viac	55 %

Príklad č. 1: Daňovník FO bol časť roka 2024 (január až marec) v pozícii zamestnanca a poberal mesačný zdaniteľný príjem podľa § 5 ZDP, z ktorého má vyčíslený čiastkový základ dane (ďalej ČZD) vo výške 3 700 eur. Zvyšnú časť roka 2024 (apríl až december) začal vykonávať živnostenskú činnosť, z ktorej dosiahol ČZD vo výške 5 122,25 eura. Daňovník má 3 deti, pri ktorých si chce uplatniť nárok na DB na dieťa. 1. dieťa je vo veku 5 rokov, 2. dieťa je vo veku 10 rokov, 3. dieťa dosiahlo vek 18 rokov v auguste 2024. Celý rok 2024 navštevuje strednú školu. Za mesiace, keď daňovník bol poberateľom mesačného zdaniteľného príjmu podľa